

Erhan USTA
Samsun Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLETİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Erhan USTA
Samsun Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

T.C. Ziraat Bankası'nın; özellikle kurumsal (kurumsal ve ticari) kredi kullandırmalarında firmaların konsolide ve/veya tekil bilançolarının yeterli ölçüde incelenmesinin yapılmadığı, kullanılan kredilerde KKB (Kredi Kayıt Bürosu) sorgularına rağmen miktar aşımı yapıldığı, yeterli teminatların alınmadığı veya sadece kefalet karşılığı yüksek montanlı kredi kullandırım yapıldığı Sayıştay Raporlarında tespit edilerek "bulgu" ve "öneri" olarak sunulmuştur.

Sayıştay raporları ele alındığında, son üç yıl, 2018, 2019 ve 2020 yılları incelendiğinde de alacağa düşen borçların takibinde ve kredi kullandırım karşılığı alınan teminatların tahsilinde ciddi gecikmeler olduğu görülmüştür. Takip ve tahsilde yaşanan bu sorunların yapısal hale geldiği anlaşılmaktadır. Özellikle bazı firmalara istisnalar uygulanıyormuş kaygısı kamu nezdinde oluşmuştur.

Sayıştay 2020 Ziraat Bankası Denetim Raporu 9.1.1 numaralı bulguya istinaden; Bankanın 2020 yılı içerisinde TOA (Tasfiye Olacak Alacaklar) hesabına aktardığı ve 31.12.2020 tarihine kadar tasfiyesi sağlanamamış kredi işlemlerinden, toplam 114 firmadan temerrüt faizi dahil toplam 2,1 Milyar TL alacağı bulunmaktadır. Yani; Ziraat Bankası alacaklarını tahsil etmemeyi tercih etmektedir.

Sayıştay 2020 Ziraat Bankası Denetim Raporu 9.1.15 numaralı bulguda ise; Ziraat Bankası ile Demirören Holding arasında 2018 yılında toplam 800 Milyon ABD Doları limit çerçevesinde kredi ilişkisi başladığı anlaşılmıştır. 2021 tarihli FAR'da (Firma Analiz Raporu) 2020 yılsonu itibarıyla firmanın 6,5 Milyar TL negatif öz sermaye ile çalıştığı tespit edilmiştir. Firmanın; grup firmaları ile birlikte değerlendirildiğinde söz konusu zararlar sonucu öz kaynakların tamamı yitirildiği gibi, yabancı kaynaklara sirayet eden zararlar çok daha yüksek boyutlarda olduğu anlaşılmıştır. Haziran 2021 itibarıyla firmanın Bankada 827,7 Milyon ABD Doları ve 930,6 Milyon TL anapara, faiz ve komisyon riski bulunmaktadır. Teminatların toplam değeri 3,4 Milyar TL olup, 391,9 Milyon ABD Doları karşılığı olup risk teminat dengesi %50'den düşük seviyededir.

Bu bilgiler çerçevesinde;

- 1- 9.1.1 numaralı bulguya istinaden; borcunu ödemeyen firmalara yapılan kredi kullandırmalarında gerekli incelemeler yapılmış mıdır? Ödeme ihtimali düşük olan firmaların yasal takip işlemlerinin başlatılması konusu neden ağırdan alınmaktadır? Ödeme düzensizliğini alışkanlık haline getirmiş olan firmalara neden devamlı olarak vade uzatımı veya yeniden yapılandırma işlemleri uygulanmaktadır?
- 2- 9.1.15 numaralı bulguya istinaden; Demirören Holding'in güncel memzuç riski iki bankada olmak üzere toplam 10,8 Milyar TL olup, Ziraat Bankası'nın payı %71 seviyesindedir. Firmaya kullanılan kredilerin taksitleri ödenemediği halde yasal takip uygulaması neden başlatılmamaktadır? Kredi kullandırmaları karşılığı gösterilen teminatların tahsiline yönelik işlemler neden başlatılmamaktadır?